

lindring. Denna föreställning har gifvit mig anledning att uppsöka en, i min tanke, mera säker väg för en skattelindring och som är vida mindre betungande för statsverket, men dock säkrare för den skattdragande, nemligen borttagande af de så kallade mantalspenningarne, som nu äro beräknade till 640,000 kronor, hvarföre jag alltså vågar föreslå,

att Riksdagen måtte besluta, att den personella bevilling, som benämnes mantalspenningar och som är beräknad till 640,000 kronor, måtte för nästa år och möjligen framdeles afskaffas.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1884.

J. Andersson
från Bohus län.

N:o 103.

Af Herr C. Mejenqvist: Angående eftergift af kronans rätt till danaarf efter Färgaren J. A. Söderholm.

Enligt hvad bilagda transsumt af bouppteckning efter Färgaren J. A. Söderholm i Säfsjö utvisar, afled han den 10 Oktober 1881, utan att efterlemna kända arfvingar och utan andra tillgångar än en till 1,120 kronor 65 öre uppgående behållning, som inestod i ett honom och hans efterlevande enka, Anna Sofia Söderholm, tillhörigt, i Säfsjö beläget obetydligt färgeri med ett mindre boningshus, bebygdt på 3 kappland afsöndrad jord, i bouppteckningen nog högt upptaget till 2,000 kronor. På Söderholms andel af

Bih. till Riksd. Prot. 1884. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 17 Häft.

ofvanstående behållning 560 kronor 32 öre har, enligt hvad jemväl i afskrift bilagda dom utmärker, Advokattiskalen i Kongl. Kammarkollegium å Kongl. Maj:ts och kronans vägnar väckt anspråk under yrkande, att densamma såsom danaarf måtte tillfalla staten, hvilket anspråk blifvit af Kongl. Göta Hofrätt genom nämnda dom bifallet.

I följd häraf måste, derest statsmakterna ej annorlunda besluta, det ofvan oförmälda lilla färgeriet jemte boningshus, som utgör enkan Anna Sofia Söderholms enda bergning och som makarne förvärfvat, hufvudsakligen genom hennes sträfvanden och omtanke, under det mannen var en ohjelpig drinkare, oförmögen att bidraga till sitt eget uppehälle, försäljas, på det att hälften utaf det efter försäljningen och skuldens betalning återstående belopp, hvilket utan tvifvel ej kommer att öfverstiga 500 kronor, skall kunna till statsverket redovisas.

Väl bekant med dessa förhållanden och öfvertygad om, att Riksdagen, när den om dem erhåller kännedom, skall lika med mig ömma för den stackars enkans nödställda belägenhet och finna det hvarken vara med statens fördel eller värdighet förenligt, att för några hundra kronor öfverlemnna en fattig och arbetsam qvinna till verklig nöd, tager jag härmed mig friheten hemställa,

att Riksdagen för sin del ville medgifva att kronans rätt till danaarf efter Färgaren J. A. Söderholm från Säfsjö eftergifves till förmån för hans efterlemnade enka, Anna Sofia Söderholm, samt om detta beslut underrätta Kongl. Maj:t för ärendets slutliga afgörande.

Och tillåter jag mig särskildt nämna att skälet till att ifrågavarande framställning till Riksdagen framkommer genom min åtgärd och ej, såsom vanligt i dylika fall, medelst hemställen från Kongl. Maj:t till följd af underdånig ansökan, är hoppet att på detta sätt fortare vinna det samtycke, som, derest det ej inom kort tid erhålles, i anseende till då inträffande verkställighet af Hofrättens dom för enkan Söderholm, ej medför dermed åsyftad fördel.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1884.

Carl Mejenqvist,
Riksdagsman från Jönköpings län.

(Afskrift).

Bilaga 1.

År 1881 den 3 December blef på vederbörandes begäran bouppteckning förrättad i Säfsjö på egendomen efter aflidne Färgaren J. A. Söderholm, som med döden afled härstädes den 10 sistlidne Oktober, och efter sig lemnat endast hustrun, nu enkan Anna Sofia Söderholm; några barn eller bröstarfvingar finnes icke och icke heller nu veterligen kända arfvingar, men i händelse att sådana framdeles komma att anmäla sig och visa sig vara till arfsrätt berättigade i detta bo, så föreslås härmed till godman Skolläraren J. A. Ekedahl i Wallsjö, hvilken närvarande, åtog sig att dessas rätt iakttaga och bevaka. Enkan, som har boet om hand, uppmanades att vid edelig förpligtelse uppgifva boet sådant det vid dödstimman befans. Som ingenting vidare var att anteckna företogs uppteckning och värdering i följande ordning:

	Kronor.	
<i>Tillgångar:</i>		
En del af Tomten N:o 31 med jord och hus taxerad till	2,000	—
Summa Tillgångar kronor	2,538	93
<i>Boets Skuld:</i>		
Summa Skuld kronor	1,418	28
<i>Boets behållning</i> ..... kronor	1,120	65

Att allt blifvit riktigt och ej något med vett och vilja blifvit doldt eller undandöljs intygar under edlig förpligtelse, det varder härmed erkänt som ofvan.

Anna Sofia Söderholm, enka.

J. A. Ekedahl, god man.

Såsom Bouppteckningsmän:

Carl Mejenqvist,

A. J. Malmqvist.

N:o 10. Ar 1882 den 17 Januari vid laga Vårting med Vestra Härad blef denna bouppteckning till domstolen ingifven i två exemplar, deraf det ena lades till förvar bland rättens handlingar; betygas

På Häradsrättens vägnar:

CARL BRUNSSON.

Att förestående afskrift är i transsummerade delar lika lydande med oss förevisade originalbouppteckning efter Färgaren J. A. Söderholm från Säfsjö betyga

C. G. Lagergren,
Sergeant.

B. J. G. Arvidson,
v. Häradshöfding.

Rätt afskrifvet från afskriften betygas.

L. J. Larsson,
Riksdagsman.

Magnus Andersson,
Riksdagsman.

(Afskrift.)

Bilaga 2.

Kongl. Maj:ts och Rikets Göta Hofrätts dom i ett efter vad från Vestra Häradsrätt fullföljt mål emellan skolläraren J. A. Ekedahl i Wallsjö, genom kommissarien C. H. Hellberg, kärende, och advokatfiskalen i Kongl. Maj:ts och Rikets Kammar-Kollegium L. G. Linde, uteblifvande svarande, angående den sistnämndes emot käranden i egenskap af godman för aflidne Färgaren J. A. Söderholm från Säfsjö, till namn och vistelseort okände arfvingar instämnda påstående, att som Söderholm den 10 Oktober 1881 aflidit utan att efterlemna kända arfvingar, samt sådana icke heller anmält sig inom natt och år från den 4 Januari 1882, då kungörelse i Post- och Inrikes tidningar varit för tredje gången införd derom, att arf fallit efter Söderholm, den del af dennes qvarlåtenskap, som icke tillhörde hans efterlemnade hustru, måtte förklaras böra såsom danaarf tillfalla Kongl. Maj:t och kronan, samt käranden tillförbindas till Advokatfiskalsembetet i bemälte Kongl. Kollegium redovisa ej mindre nämnde del af qvarlåtenskapen vederbörligen realiserad, eller med femtio procents förhöjning af värdet å lösegendomen, enligt den efter Söderholm förrättade bouppteckningen, än äfven fem procents ränta från uppbördsdagen, uti hvilket mål — sedan käranden invändt dels att, då den å motsidan åberopade kungörelsen varit utfärdad icke af Domaren, utan af Söderholms enka och natt och år icke förflutit efter det likartade kungörelse af vederbörande Domare i tidningarne införts, svarandens påståenden vore för tidigt väckt, dels ock att, enär bemälta enka hos Kongl. Maj:t gjort ansökan att kronans rätt i förevarande fall måtte varda af nåd efterskänkt målet borde förklaras hvilande, intill dess beslut rörande nämnda ansökan meddelats — Häradsrätten hvarest käranden fordrat ersättning för rättegångskostnaden, genom utslag den 16 Juli 1883 sig utlätit: att enär Söderholm ostridigt aflidit den 10 Oktober 1881, utan att lemna efter sig känd arfvinge samt någon sådan ej heller sedan sig anmält eller eljest blifvit bekant, alltså och då natt och år efter dödsfallet förflutit, och föreskrift ej finnes derom, att ifall sådant som det förevarande kungörelse skulle ågå, pröfvade Häradsrätten lagligt att, med stöd af 15 kap. 6 § Ärfdabalken och utan afseende å kärandens framställda invändningar, förklara Kongl. Maj:t och kronan berättigad till undfående

af danaarf efter bemälde Söderholm och ålades förty käranden att för den del af Söderholms qvarlåtenskap, som icke tillföle hans efterlevande hustru till omförmälta Embete med erläggande af fordrad ränta, redovisa, vare sig genast i enlighet med bouppteckningsvärdet med femtio procents förhöjning derå hvad lösören anginge, eller ock efter egendomens vederbörliga realisering, deruti ändring blifvit sökt; Gifven i Jönköping den 21 December 1883.

Kongl. Hofrätten, som tagit handlingarnes innehåll i öfvervägande, finner hvad käranden här anfört icke föranleda ändring i Häradsrättens utslag.

Enligt begäran eger käranden att hos Kongl. Hofrättens Arkivarie, emot qvitto, återbekomma dels genast Häradsrättens protokoll och utslag i målet äfvensom ett utdrag af Häradsrättens förmynderskapsprotokoll för den 17 Januari »1872», dels ock, sedan Kongl. Hofrättens dom vunnit laga kraft, öfrige vid vadinlagan fogade handlingar med undantag af fullmakten samt borgen för kostnad och skada.

Actum ut supra.

På Kongl. Hofrättens vägnar:

E. W. STAËL v. HOLSTEIN.

G. Lundblad.

Dom i vädjadt mål emellan skolläraren J. A. Ekedahl i Wallsjö, kärande, och Advokatfiskalen i Kongl. Maj:ts och rikets Kammarkollegium L. G. Linde, uteblifvande.

Vidimeras.

C. G. Lagergren.

B. J. G. Arvidson.

Rätt afskrifvet från afskriften betyga

L. J. Larsson.

Magnus Andersson.

Riksdagsmän.